

TLP10

Handledning för utbildning av truckförare

baserad på TLP10 samt den samlade erfarenheten hos
MaskinLeverantörernas etablerade truckutbildningsföretag.

Nu gäller TLP10!

TLP10 har tagits fram av arbetsmarknadens parter och Maskinleverantörernas etablerade truckutbildningsföretag som en del i strävandena att minska antalet truckolyckor och främja effektiviteten.

Det övergripande målet är att genom höjd kompetens hos truckförare öka säkerheten, minska personskadorna, förbättra effektiviteten och dessutom sänka kostnaderna.

• UPPSATT MÅL FÖR TRUCKFÖRARUTBILDNINGAR

Det som i TLP2 uttrycktes i form av läroplaner, är i TLP10 riktlinjer för kunskaper och färdigheter. För teoriavsnitten finns i TLP10 uppsatta kunskapsmål och för de praktiska delarna finns färdighetsmål. Målen är grupperade inom följande områden:

• Risker och säkerhetsbestämmelser	• Material- och godshantering
• Trafikbestämmelser	• Ett ergonomiskt arbetssätt
• Truckens konstruktion, de vanligaste trucktyperna	• Säkerhetskontroll/daglig tillsyn
• Truckens arbetssätt, stabilitet och belastningar	• Hantering av farligt gods

För kunskaps- och färdighetsmålen anges vilken av följande nivåer en förare ska uppnå:

• God kunskap/god färdighet:

Det ska inte finnas något tvivel om vadsom gäller eller hur man ska göra.

• Kunskap/färdighet:

Man ska förstå innebörden, men det är inte av högsta vikt att kunna detaljer.

• ELEVENS FÖRUTSÄTTNINGAR

I TLP10 betonas att utbildningen ska utgå från elevens förutsättningar. Det ställer höga krav på omdöme, erfarenhet och fingertoppskänsla hos instruktören.

• VAD UTMÄRKER EN BRA TRUCKINSTRUKTÖR?

- En truckförarutbildning ej äldre än fem år
- Körkort lägst klass B rekommenderas
- Ledarskapsmässiga och pedagogiska förutsättningar
- Uppdaterade läromedel från etablerade utbildningsföretag.

• ARBETSLEDNINGENS ANSVAR

Ett nytt avsnitt som belyser arbetsledaransvar har införts. AV:s föreskrift om användning av truckar betonar att det är fler än truckföraren som behöver kunskap. Det står t ex att: ”den som leder och övervakar arbetet med truckar skall ha den kunskap, information och erfarenhet som krävs för att arbetet ska kunna utföras säkert”. Det är alltså viktigt att arbetsledningen har kunskap för att bedöma truckförarens kompetens och behov av utbildning för att kunna utfärda körtillstånd.

• DISTANSUTBILDNING OCH E-LÄRANDE

Enligt TLP10 kan truckelever under kontrollerade former inhämta kunskaperna inför det teoretiska provet genom webbaserade utbildningsmaterial och självstudier. Dock betonas att det i praktiken alltid behövs vägledning av en truckinstruktör, inte minst för att påverka säkerhetstänkande och attityder – men naturligtvis också för den praktiska delen av utbildningen.

• REPETITIONSUTBILDNING

Ett avsnitt om nödvändighet av repetitionsutbildning har tillkommit. Repetitionsutbildning ska planeras utifrån den riskbild som finns på arbetsplatsen och genomföras i lämpliga intervaller i förhållande till den riskbedömningen. Tre till fem år kan vara ett lämpligt intervall mellan utbildningstillfällena.

• KOMPETENSPROV & UTBILDNINGSINTYG

Utbildningen avslutas alltid med lärar/instruktörsledda kompetensprov för både teori och praktik. (Praktikprov se sid 18 i TLP10).

Resultaten ska arkiveras och registerhållas. Registreringen är viktig, dels för att kunna se vilken utbildning personalen genomgått, och dels för att kunna ställa ut duplikat på förlorade (tappade) utbildningsbevis. Även de personer som har slutat sin anställning på ett företag ska ha möjlighet att få duplikat utställda.

• VÄSENTLIGA SKILLNADER TLP2 – TLP10

För att få behörighet för en C-klassad truck behöver man numera inte först ha genomgått B-utbildning.

Truckindelningen i kategorier har förändrats som framgår på nästa sida (bild *Kategori-indelning enligt TLP10*).

Utbildning på en del trucktyper berättigar föraren att i vissa fall också köra andra specificerade truckar. Vilka framgår på nästa sida i matrisen *Tilläggsbehörighet enligt TLP10*.

Skillnaderna i kategoriindelning mellan TLP2 och TLP10 – t ex för motviktstruckar med kapacitet över 10 ton – medför att gamla och nya utbildningsintyg kan komma i konflikt med varandra. Det är därför viktigt att arbetsgivaren säkerställer att truckföraren verkligen har utbildning för just den maskintyp han/hon använder på arbetsplatsen.

KATEGORIINDELNING ENLIGT TLP10

KATEGORI A	A1 LÅGLYFTANDE PLOCKTRUCK	A2 LEDSTAPLARE	A3 LÅGLYFTANDE ÅKTRUCK	A4 LÅGLYFTARE				
KATEGORI B	B1 MOTVIKTSTRUCK	B2 HÖGLYFTANDE ÅKSTAPLARE	B3 SKJUTSTATIVTRUCK	B4 HÖGLYFTANDE PLOCKTRUCK	B5 SMALGÅNGSTRUCK	B6 FYRVÄGSTRUCK		
KATEGORI C	C1 <i>Motiviktstruck >10 t numera i kategori B1</i>	C2 HJULLASTARE	C3a CONTAINERTRUCK	C3b TIMMERTRUCK	C4 SIDLASTARE	C5 GRENSLETRUCK	C6 <i>Terminaldragtruck numera i kategori D2</i>	C7 TELESKOPTRUCK (TELESKOPLASTARE)
KATEGORI D	D1 DRAG-/ FLAKTRUCK	D2 TERMINALDRAGTRUCK						

TILLÄGGSBEHÖRIGHET ENLIGT TLP10

Utbildning på några angivna trucktyper ger samtidigt truckföraren behörighet till andra "enkla" maskintyper enligt matriserna till höger. Här kan t ex utläsas att utbildning på Ledstaplare (A2) också ger behörighet för Låglyftare (A4). B6 ger behörighet till B3, B2 och A3.

REKOMMENDERADE UTBILDNINGSTIDER*

TEORI - beräknad tidsåtgång i timmar	A1, A3 & A4	A2	B	Grund C	Påbyggnad C	D1	D2
Introduktion	0,5	0,5	0,5	0,5	0,25	0,5	0,5
Risker och säkerhetsbestämmelser	0,5	1	1,5	1,5	0,5	1	1,5
Trafikbestämmelser	0,5	0,5	1	1	0,25	0,5	1
Truckens konstruktion och de vanligaste trucktyperna	0,25	0,5	1	1	0,5	0,5	1
Truckens arbetssätt, stabilitet och belastningar	0,5	2	6	6	1	2	6
Material- och godshantering	0,25	1,25	3	3	0,5	1	3
Ett ergonomiskt arbetssätt	0,25	0,5	0,5	0,5	0,25	0,5	0,5
Daglig tillsyn	0,25	0,5	1	1	0,25	0,5	1
Hantering av farligt gods	0,5	0,5	0,5	0,5	0,25	0,5	0,5
Slutprov	0,5	0,75	1	1	0,75	1	1
Summa timmar:	4	8	16	16	4,5	8	16

PRAKTIK - beräknad tidsåtgång i timmar	A1, A3 & A4	A2	B	Grund C	Påbyggnad C	D1	D2
F1 Daglig tillsyn	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5
F2 Manöverorgan, symboler, förarplats	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5
F3 Truckkörning	1	1,5	5	3	1	1,5	1,5
F4 Materialhantering	1	4,5	15	2	1	4,5	4,5
Slutprov	1	1	2	1	0,5	1	1
Summa timmar:	4	8	24	8	3,5	8	8

* Tiderna rekommenderas av MaskinLeverantörerna.

